Nr. 312 Poniedziałek 25 listopada (8 grudnia) 1913 r. Rok VIII

WYCHODZI CODZIENNIE RANO OPRÓCZ DNI POŚWIĄTECZNYCH.
Adres Redakcyi i Administracyi: Kijów, Kreszczatyk 38.
Telefony: Redakcyi № 24-64. Administracyi № 16-72.
Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Administracya otwarta od g. 10—4 po poł. i od 5—7 wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6-ej wieczorem.

# DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE.

| | mies. | kwart. | półrocz. | rocz |
|---|---|---|---|---|
| PRENUMERATA, W kraju | 1— | 3— | 6— | 12— |
| Za granicą | 1.50 | 4.50 | 9.— | 18— |

Za zmianę adresu 30 kop.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 k., za tekst. 20 k. NEKROLOGI po 40 k od wiersza petit. za każdy raz. W rubryce „Nadesłane" i w tekście wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb. Zwyczajne małe: za tekstem od wyrazu po 4 kop., szukiwanie pracy po 3 k., przed tekstem podwójnie. Dołączenia po 10 rb. od tysiąca i koszta pocztowe
Numer pojedyńczy 5 kop.
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya

✝

Ś. P.

## Hr. Marya z Hr. Stadnickich Tyszkiewiczowa

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami zasnęła w Bogu w d. 23 listopada (6 grudnia) r. b. w Howorach na Podolu, o czem stroskani ojciec i córka zawiadamiają krewnych i znajomych.

Zwłoki zostaną złożone w grobach rodzinnych w Zamiechowie w d. 26 listopada (9 grudnia) r. b.

**Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.**



## Telegramy.

*(Od korespondentów własnych i Agencyi Petersburskiej)*

### Echa zajścia w Saverne.

**Berlin** (AP). Rozkaz o czasowej tranzlokacyi 99 pułku z Saverne rozmaicie został przyjęty przez prasę alzacko-lotaryńską. Niektóre dzienniki uważają, że przeniesienie pułku zwłaszcza pod względem materyalnym gorzej się odbije na mieście, niż na pułku. Inni znowóż ubolewają, że zarządzenie to nie było uczynione wcześniej co pozwoliłoby uniknąć wielu wypadków nieprzyjemnych.

W kołach politycznych w dalszym ciągu utrzymują, że przesilenia kanclerskiego niema. Stosunek parlamentu do kanclerza ujawni się dopiero podczas rozpraw nad budżetem.

Charakterystycznem jest, że prasa centrowa daleko słabiej potępia kanclerza niż z początku. „Norddeutsche Allg. Z-ng" donosi, że porucznik Forstner, oraz podoficer w swoim czasie byli karani aresztem za używanie przezwiska „wakes".

### Bułgarya a Rosya.

**Sofia** (AP). W mowie przedwyborczej w Sliwnie objaśnił Bobczew dokładnie rolę Rosyi w wypadkach, jakie zaszły podczas ubiegłego lata. Zaznaczył Bobczew, że były rząd dokładał wszelkich starań, aby wielka sprawa rozpoczęta sądem rozjemczym w Petersburgu była załatwiona pokojowo.

Zdaniem Bobczewa Rosya ceniła wysoko związek, który stanowił ideał słowiańszczyzny i gwarancyę pokojowego postępu kulturalnego słowiańszczyzny. Dla Rosyi bułgarzy byli i zostają najważniejszem oparciem na Bałkanach. Niepowodzenie z sądem rozjemczym doprowadziło do tryumfu polityki antysłowiańskiej. Podczas wojny tureckiej Rosya sprzyjała Bułgaryi i hamowała Rumunię, ale zarazem oświadczyła kategorycznie, że w razie wojny bratobójczej pozostanie bierną wobec inwazyi rumuńskiej i tureckiej.

Pomimo to Rosya dołożyła znacznych starań, ażeby powstrzymać turków, a jeśli nie uczyniła nic więcej, to bułgarzy nie mają prawa się gniewać, jak również rosyanie nie powinni być niezadowoleni o ile Bułgarya prowadzić będzie niezależną politykę narodową. Na przyszłość Bułgarya będzie dbała jedynie o swe własne interesy, jednak te ostatnie nie powinny być sprzeczne z interesami rosyjskimi, lecz muszą być z niemi skoordynowane. Potrzebna jest polityka przyjazna względem trójporozumienia.

### Przesilenie gabinetu we Francyi.

**Paryż** (AP). W rozmowie z dziennikarzem oświadczył Dupuy, że był on zmuszony do odmówienia sformowania gabinetu, gdyż nie doznał poparcia przywódców grup parlamentarnych, zwłaszcza Caillaux.

**Paryż** (AP). Doumergue proponował teki Caillaux'owi i Vivianí, którzy zgodzili się. Według niesprawdzonych pogłosek, podawanych przez agencyę Havasa, prezesem ministrów i ministrem spraw wewnętrznych zostanie Doumergue, spraw zagranicznych — Ribot lub Delcassé, sprawiedliwości — Jan Dupuy, wojny — generał Dubaille, marynarki — Noulans, oświaty — Viviani i skarbu — Caillaux. Ostatecznej odpowiedzi prezydentowi Doumergue udzieli dziś.

### Protest grecki.

**Ateny** (AP). Ateńska agencya telegraficzna donosi, że rząd grecki z powodu okrucieństw popełnionych względem greków w Tracyi bułgarskiej wystosował do mocarstw nowy protest, w którym wylicza czynności bułgarów i prosi mocarstwa o powiadomienie Bułgaryi o proteście.

### Z Serbii.

**Białogród** (AP). Minister spraw wewnętrznych wniósł do rady państwowej przedłożenie rządowe o przyłączeniu nowych prowincyi.

**Białogród** (AP). Wznowiono komunikacyę bezpośrednią Wiedeń — Białogród — Sofia — Konstantynopol.

**Białogród** (AP). Prawo o aneksyi ustala, iż ludność przyłączanych terytoryów w ciągu 10 lat pozbawiona będzie prawa udziału w skupczynie. Pobór rekruta w nowych terytoryach ma być dokonany w styczniu.

**Białogród** (AP). Po podpisaniu pokoju z Turcyą rozpoczęte zostaną rokowania z patryarchatem powszechnym o połączeniu cerkwi prawosławnych w nowych krajach z cerkwiami w królestwie.

**Białogród** (AP). Ministerstwo wojny zamierza zakupić w fabrykach zagranicznych kilka nowych bateryi. Projektowane jest utworzenie nowej dywizyi jazdy, ze sztabem w Skoplie.

### Wybory w Bułgaryi.

**Sofia** (AP). Po raz pierwszy wybory do sobrania narodowego odbywają się według systemu wyborów proporcyonalnych. Rezultat wiadomy będzie nie wcześniej niż jutro.

### Demonstracye.

**Budapeszt** (AP). Odbyło się 10 zgromadzeń socyal-demokratów dla wyrażenia protestu przeciw nowemu prawu prasowemu. Na jednem ze zgromadzeń zaszło starcie pomiędzy uczestnikami a urzędnikiem policyjnym, który był zmuszony do ucieczki. Do urzędnika policyi dano kilka strzałów. Sprawcy aresztowani.

### Wpływy Rosyi w Mongolii.

**Tokio** (AP). Według opinii gazety „Dzidzi" umowa rosyjsko-chińska oddała całkowicie w ręce Rosyi Mongolię zewnętrzną, gdyż pozostawione Chinom prawa zwierzchnicze nie mają faktycznie żadnego znaczenia.

### Wybuch.

**Petersburg** (AP). Dnia 22 listodada podczas, gdy do stacyi Ostrów kolei Północno-Zachodniej zbliżał się pociąg № 13, rozległ się w środku mniej — więcej pociągu wstrząsający wybuch. Rury hamulca pneumatycznego popękały, pociąg zatrzymał się w miejscu. Przerażeni pasażerowie zaczęli wybiegać z wagonów. Ponad jednym z wagonów środkowych klasy trzeciej zaczął się kłębić dym. Okazało się, że tylna część tego wagonu: platforma, ubieralnia i przedział służbowy są strzaskane, pogięte i zbryzgane krwią. W przedziale gdzie się znajduje piec do ogrzewania wagonu znaleziono zeszpeconą do niepoznania część tułowia męskiego. Nogi znaleziono pod platformą, głowy nie zdołano wcale odszukać. Podczas szczegółowego badania szczątek znaleziono kawałki szynelu marynarskiego, ze stemplami 1-go oddziału floty bałtyckiej. Po rewizyi znalezionych w wagonie rzeczy zawierających odzież marynarską i dokumenty, stwierdzonem zostało, że niewątpliwie zginął marynarz 1-go oddziału floty bałtyckiej, podoficer 7 ej kompanii, Siemionow. Śledztwo wykazało, że zabity poszedł do ubieralni prawdopodobnie z zamiarem wyrzucenia przez okno naboju armatniego. Na zakręcie wagon trząsł silnie wskutek czego zapewne nabój trafił we framugę okna zamiast w okno i pękł. Nabój był zapewne skradziony w laboratoryum, gdyż przedstawia on znaczną wartość. Marynarz jechał na urlop. Nikt z pasażerów nie ucierpiał.

### Katastrofa.

**Berlin** (AP). W okręgu rybnickim, w kopalni Emma podczas pożaru na głębokości 200 metrów zginęło 13 górników.

### Różne.

**Belfast** (AP). Władze celne skonfiskowały 89 skrzynek z amunicyą i 9 skrzynek karabinów.

**Warszawa** (AP). Sąd okręgowy wydał wyrok w sprawie bandy, która zorganizowała się w celu sprzedarzy przemysłowcom zagranicznym trocin miedzianych jako złoto i sprzedała już na sumę 60,000 rb. Sąd skazał Snedersa i Łackiego na 2 i pół lat rot aresztanckich. Dwaj pozostali podsądni uniewinieni.

**Wiedeń** (AP). Pertraktacye pomiędzy zecerami a właścicielami drukarni nie doprowadziły do porozumienia. Ogłoszono o wydaleniu wszystkich zecerów oraz niższych funkcyonaryuszów drukarni w całej Austryi.

**Odesa** (AP). Kasę ogniotrwałą z pieniędzmi i cennemi rzeczami, skradzioną z lokalu zarządu probierskiego, znaleziono w domu sąsiednim. Kasa nie została rozbita, pieniądze i kosztowności ocalały. Złodziej umknął.

## KRONIKA.

**Kalendarzyk.**

Dziś 25 (8) Katarzyny P. M., Erazma M.
Jutro 26 (9) Piotra P. M., Konrada B.
**Wschód słońca o godz. 7 m. 49.**
**Zachód słońca o godz. 3 m. 54.**
**Długość dnia godz. 8 m. 28**

### Kalendarzyk historyczny.

**8 grudnia, n. st.**

**Roku 1794.** Armia Suworowa zdobywa Warszawę.

— **Reforma dorożkarska.** Na rozkaz policmajstra policya obecnie energicznie żąda od dorożkarzy, by dorożki zaopatrzone były w budki. Podczas deszczu dorożkarzom bez budek nie pozwalają stać koło teatrów, klubów, dworca, a w pewnych wypadkach odstawiani są oni do cyrkułów, gdzie otrzymują zakaz jeżdżenia po mieście. W rejonie cyrkułu pałacowego dn. 23 b. m. podobny los spotkał 39 dorożkarzy.

— TRUP. W posesyi Nr. 18 przy zaułku Butyszewym na Peczersku w studni kanalizacyjnej znaleziono zwłoki niemowlęcia.

— NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI. Na Kreszczatyku, w pobliżu Besarabki O. Tierechowowa spadła z tramwaju i silnie się potłukła.

Podobny wypadek zaszedł na ulicy Nadbrzeżno Kreszczatyckiej, gdzie z tramwaju spadł S. Turowski tak nieszczęśliwie, że uległ pęknięciu czaszki.

W obu wypadkach Pogotowie odwiozło poszwankowanych do szpitala Aleksandrowskiego.

— NAPAD CHULIGANÓW. Na ulicy W.-Wasylkowskiej wprost domu Nr. 114 jacyś chuligani napadli na S. Łobienkę i zranili go nożem w plecy. Po opatrzeniu na miejscu rannego odwieziono do szpitala Aleksandrowskiego.

— ZAMACH SAMOBÓJCZY. W d. Nr. 6 przy ul. Dmitrowskiej usiłowała otruć się strychniną służąca z piekarni Uljana F. Pogotowie uratowało desperatkę i odwiozło ją do szpitala robotniczego.

— ARESZTOWANIE „BEZPRAWNYCH.“ W d. Nr. 3 przy ul. Basejnej aresztowano podczas rewizyi 2 żydów nie mających prawa mieszkania w Kijowie.

— POMYŁKA. Przy ul. Gogolewskiej akuszerka M. Zawistowska zażyła kokainy zamiast aspiryny. Pomocy udzieliło Pogotowie.

— RABUNEK. Dn. 23 b. m. w domu № 23 przy ul. Lewandowskiej zrabowano mieszkanie Z. Kaufmanowej, podczas nieobecności gospodyni. Po powrocie, ujrzawszy, iż drzwi są otwarte, K. pobiegła do właściciela domu. Rabusie, którzy prawdopodobnie byli jeszcze wtedy w mieszkaniu — zbiegli, zabierając wiele cennych rzeczy wartości ogółem około 3,000 rb.

— OFIARA ALKOHOLU. W hotelu „Marsejlles“ przy Bibikowskim Bulwarze zmarł wskutek nadużycia alkoholu przybyły z Pragi Zygfryd Fuks.

— NAGŁY ZGON. W d. № 73 przy Bulwarze Bibikowskim zmarł nagle G. Czeredniczenko w wieku 76 lat. Zwłoki odwieziono do prosektoryum.

## Z giełdy cukrowej.

W ciągu ubiegłego tygodnia w cenach kryształu, zwłaszcza na styczeń—marzec, nastąpiła dalsza zwyżka, w końcu tygodnia dosięgły one 3 rb. 95 k. na przeciętnych stacyach kolei Południowo-Zachodnich. Przeliczenia, które w początkach tygodnia notowane po 53 kop., w ostatnich dniach spadły do 50—50 i pół kop.; ceny świadectw finlandzkich spadły do 40—39 kop.; prawa perskie pozostawały na poziomie 53—54 kop.

Komisya notowań przy giełdzie kijowskiej sprawdziła w ciągu ubiegłego tygodnia następujące tranzakcye:

Kryształ bieżącej kampanii:

1) 30,400 pudów stacya Moskwa, po 4 rb. 42 i pół kop. na styczeń-czerwiec (Towarz. cukrowni Sławgorodzkiej—bankowi Zjednoczonemu);

2) 32,400 pudów, stacya Moskwa, na styczeń-czerwiec, po 4 rb. 44 kop. (spekulant — bankowi Zjednoczonemu);

3) 50,400 pudów, stacya Apraksino po 4 rb 5 kop., na styczeń-marzec, (Towarzystwo cukrowni Wielki Bobryk—bankowi);

4) 50,400 pudów, stacya Apraksino, po 4 rb 5 kop., na styczeń marzec (Towarzystwo cukrowni Wielki Bobryk—Towarzystwu cukrowni Sławgorodzkiej);

5) 40,500 pudów, stacya Oratów po 3 rb. 90 kop., na listopad-styczeń (Towarz. cukrowni Denhofowka Dąbrowiecka—bankowi);

6) 9,000 pudów, stacya Ziernowo, po 4 rb. 11 kop., na grudzień-luty (Towarzystwo cukrowni Wielka Bierozka—spekulantowi);

7) 50,400 pudów, stacya Czeczelnik, po 4 rb., na styczeń-luty (Towarzystwo cukrowni Czeczelnik—spekulantowi);

8) 30,000 pudów, stacya Koziatyn, po 4 rb. 1 kop., na kwiecień-maj (Towarzystwo cukrowni Mecherzynce—kijowskiemu bankowi Prywatnemu);

9) 30,600 pudów, stacya Tuła, po 4 rb. 29 i pół kop., na grudzień, (bank—filii banku Zjednoczonego w Sumach);

10) 50,300 pudów, stacya Czeczelnik, po 4 rb. na styczeń-luty (Towarzystwo cukrowni Czeczelnik—dom. handl. br. Kahan);

11) 20,700 pudów par. Pohrebyszcze, po 3 rb. 87 i pół kop. na listopad (właściciel cukrowni — dom. handl. I. Bregman i S-ka);

12) 30,600 pudów, stacya Kalinówka, po 3 rb. 95 kop., na grudzień styczeń (Towarzystwo cukrowni Kalinówka—spekulantowi);

13) 30,600 pudów stacya Krasnopol, po 4 rb. 7 i pół kop. na styczeń-marzec, (Towarzystwo cukrowni Mezenówka—A. Mirkinowi);

14) 30,600 pudów, par. Pohrebyszcze, po 3 rb. 95 kop., na grudzień-luty (bank — J. Gepnerowi);

15) 30,600 pudów, stacya Krasnopol, po 4 rb. 7 i pół kop., na styczeń marzec (Towarzystwo cukrowni Mezenówka— Towarzystwu cukr. Sławgorodzkiej);

16) 21,600 pudów, par. Pobrebyszcze po 3 rb. 99 kop., natychmiast (A. Mirkin — spekulantowi);

17) 15 300 pudów, stacya Rudnica, po 4 rb. 5 kop., na luty (Towarzystwo cukrowni Berszada—spekulantowi);

18) 200,000 pudów, stacye Biała Cerkiew, Kożanka i Ustynówka, po 4 rb. na styczeń luty, (hr. M. Branicka — Towarzystwu cukrowni Maryińskiej).

Wymiana świadectw:

1) 30,000 pudów po 53 kop., na kwiecień (bank— właścicielowi cukrowni);

2) 20,000 pudów po 53 kop., na marzec-kwiecień (kijowski bank Prywatny — właścicielowi cukrowni);

3) 10,000 pudów po 53 kop. na grudzień, (kijowski bank Prywatny— Towarzystwu cukrowni Dżuryn);

4) 10,000 pudów, po 52 kop., na kwiecień (kijowski bank Prywatny — bankowi Zjednoczonemu);

5) 11,600 pudów, po 51 kop., na listopad (spekulant—J. Gepnerowi);

6) 40,000 pudów po 51 i pół kop., na styczeń-luty (właściciel cukrowni—dom handl. I. Bregman i S-ka);

7) 40,000 pudów po 50 i pół kop., na grudzień-luty (właściciel cukrowni — dom handl. I. Bregman i S-ka).

## Ze sportu.

*Walne zgromadzenie członków kijowskiego Towarzystwa lotniczego.*

Onegdaj pod przewodnictwem kapitana N. Markowa odbyło się walne zgromadzenie członków kijowskiego T-wa lotniczego.

Do nowego zarządu weszli pp: Tkaczew, P. Nowicki, pułkownik Boreskow i J. Rodziewicz.

Sprawozdanie z udziału T-wa lotniczego w wystawie r. b. wykazuje, że oddział lotniczy zwiedziło 43,772 osób za biletami płatnymi i 127,984 bezpłatnie. Dochód od biletów wejścia wyniósł 7,531 rb. 10 kop. i od sprzedaży eksponatów — 1,455 rb. 20 kop., razem — 8 986 rb. 30 kop. Wydano na budowę pawilonu i hangarów — 4 000 rb. Zatem czysty zysk T-wa lotniczego wyniósł 4,986 rb 30 kop. Prócz tego komitet wystawy r. 1913 obowiązany jest zwrócić Towarzystwu połowę kosztów za budowę pawilonu i hangarów, to jest 2,000 rb.

Na wniosek p. J. Rodziewicza postanowiono polecić komisyi techniczno-naukowej opracowanie szeregu środków, mających na celu ułatwienie i udogodnienie lotnictwa, a więc wydawnictwo specyalnych map, ustalenie sygnalizacyi lotniczej, zaznajomienie członków T-wa z warunkami meteorologicznymi, opracowanie prawideł, dotyczących wznoszenia na lotniskach budynków, oraz wystawiania sygnałów widocznych z wysokości, wszczęcie starań przed odnośnemi władzami o ustanowienie kar za uchylanie się od pomocy lotnikom i t. d.

Wreszcie zgromadzenie postanowiło w celu zasilenia funduszów T-wa urządzić w styczniu 1914 roku „Bal lotniczy“.

## Kalendarzyk sportowy.

### Rozkład ćwiczeń gimnastycznych w Polskiem T-wie Gimnastycznem.

Niedziela:

godz. 12—1 dla niemających czasu w dzień powszedni.

Poniedziałek:

godz. 5 — 6 panienki do lat 15.
„ 6 — 7 chłopcy do lat 15.
„ 7 — 8 panie.
„ 9 —10 druhowie młodsi.

Wtorek:

godz. 5 — 6 chłopcy do lat 15.
„ 6 — 7 uczniowie od lat 15.
„ 9 —10 druhowie starsi.

Środa:

godz. 5 — 6 panienki do lat 15.
„ 7 — 8 panie.
„ 9 —10 druhowie młodsi.

Czwartek:

godz. 5 — 6 chłopcy do lat 15.
„ 6 — 7 uczniowie od lat 15.
„ 9 —10 druhowie starsi.

Piątek:

godz. 5 — 6 panienki do lat 15
„ 6 — 7 uczniowie od lat 15
„ 7 — 8 panie.
„ 9 —10 druhowie młodsi.

W niedziele:

lekcya szermierki 10 — 11 rano.

W środy:

lekcya szermierki 10 — 11 wieczorem.

## Z ostatniej chwili.

### Echa zajścia.

**Berlin** (Wł.). Krąży pogłoska, iż sprawca zajść w Saverne Forstner opuszcza wojsko. 99 pułk będzie przeniesiony do Cassel, pułk zaś casselski przetranzlokowany zostanie do Saverne.

### Katastrofa kolejowa.

**Bukareszt** (Wł.). Pod Gdesco nastąpiło starcie dwu pociągów. Ciężko i lekko rannych zostało 30 osób.

### Jubileusz.

**Warszawa** (Wł.) Bronisław Chlebowski obchodzi dziś 45-lecie pracy pedagogicznej.

### Sprawa delegacyi niemieckiej w Turcyi.

**Wiedeń** (Wł.) Rosya pragnie prowadzić układy o niemieckiej delegacyi wojskowej w Turcyi bezpośrednio z rządem niemieckim w Berlinie, a nie w Konstantynopolu.

### Wybory w Bułgaryi.

**Sofia** (Wł.) Wybory do sobrania dały kolosalne zwycięstwo stronnictwu rządowemu przeciwko Danewowi.



Redaktor odpowiedzialny Zygmunt Mostowski. Drukarnia Polska w Kijowie, Kreszczatyk № 38 Wydawca Antoni Zieleński.